

דרך עצב ררוש שלשה ועשרים

ופשיטא דכל זה הוא אף בזמן שאין ישראל עושין רלונו של מקום דאלו בזמן שישראל עושין רלונו מעולם לא זזה שכינה מישראל אף בימי החול וכדלחזקין בשוטה אמר רב חסדא קודם שחטאו ישראל היחה שכינה שרויה עם כל אחד ואחד מישראל שנאמר כי ה' אלהיך מתהלך בקרב מחניך :

עוד נקדים דלחמירין בפ"ק דמגילה ארשב"ן א"ר יונתן מאי דכתיב ולא קרב זה אל זה כל הלילה באותה שעה בקבו מלאכי השרת לומר שירה לפני הקב"ה ח"ל מעשה ידי טובעים בים ואחס אומרים שירה לפני לומר לך שאין הקב"ה שמת צמפלתן של רשעים. ומעשה נבא לכוונת המקוקן באומרו בלה כל אבירי ה' בקרבי כלומר אפילו בשעה שכלה כל אבירי דהיינו בשעה שהרג כל הלדיקים שנקראו בשם אבירים, ה' בקרבי כלומר שהיתה שכינתו שרויה בינינו שהרי אף בשעה שנכנסו עכו"ם להיכל היו הכרובים פניהם איש אל אחיו וזה הוראה על השרת שכינתו בינינו. ועל זה תנוה ואזר שהרי אין לך שעה שאין ישראל עושין רלונו של מקום באותה שעה וא"כ מאי שיאטיה דמר הבא אין לך לומר אלא דקרא עלי מועד לשבור בחורי כלומר שחשב יום שגר בחורי כיום טוב ומש"ה היה ה' בקרבי דלא זזה שכינה מישראל בשבחות וימים טובים ואפילו בזמן שאין עושין רלונו ש"מ. וע"ז אמר הים מכאוב כמכאובי דחילו צמפלתן של רשעים היוו כמח ואילו צמפלתו עשה אותו כיום מועד :

ובזה יובן מאמר רז"ל צמדת איכה וז"ל קרא עלי מועד אמר להם הקב"ה לישראל כפויי עובה בני כפויי עובה אני חמרה למועכס שולחתי צבלה ואחס אומרים קרא עלי מועד ע"כ. ומאמר זה חומר דרשוני דמה ענין זה לזה. גם יש לדקדק בחאר זה שקראם כפויי עובה דמה עניינו לכאן. אמנם על פי החומר יבא לכלל יקוב ונקדים דכנה המפרשים ו"ל חירלו לקושת הריעוצ"ח המזכר דאף יתכן דבשעה שנכנסו עכו"ם להיכל ימלאו הכרובים פניהם איש אל אחיו ואמרו בנעשה להם נה לעובה והוא ע"פ מ"ש רבנמינו ו"ל שהקב"ה מלעטר בצרתן של ישראל דכתיב בכל ארסם לו לר ומעט זה כל מקום שגלו שכינה עמהם לומר שגם הוא מלעטר בצערם. והנה באותה שעה שנכנסו עכו"ם להיכל שהיתה שעת חירוס כדי שלא יעלה על דעתו כי מאלו את ישראל וציון געלה נפשו וכשהיא דלחמירין צפרק חלק שאמרו ישראל עבד שמכרו רבו ואשה שנחרשה מבעלה כלום יש לזה על זה כלום וכדי לבעל סתרא זו הפסדה רלה הקב"ה להורות לנו דלחתי חציבותיה גבן והשרה שכינתו בינינו להורות שהוא מלעטר בצרותינו. ועיין בשמות רבה סדר פקודי פ' נ"ח סי' ג' וסררה דהשרת שכינתו יתנך הוא הוראה לעבו"ם שהקב"ה מחל לישראל עונם וחמירין צמדת חס עוקב בה ליון אותו היום נעלו ישראל איפוכא גדולה על עונותיהם. ואפשר שכדי שידעו העכו"ם שהקב"ה נהרלה להם הולך להרחות לעכו"ם שהשכינה עמו ודוק. וחמירין צמדת כל מקום שגלו ישראל שכינה עמהם גלו למלרים שכינה עמהם שנאמר אבני הרד עמך גלו לצבל שכינה עמהם שנאמר למועכס שולחתי צבלה ועל זה השרה הקב"ה עם ישראל וקראם כפויי עובה לפי שאני צמה ברציתי להרחות לעכו"ם שאף באותה שעה שנכנסו להיכל היתה שכינתו ביניכם לומר שאני מלעטר בצרתכם ואיני זו מלחצב לחכם ואחס אומרים קרא עלי מועד כאלו אני שמח בצרתכם וח"ו אין הדבר כן אלא להרחות לבני האדם שאני משתחף בכל ארסכם ואף גם זאת צמדת בצרף חויביהם לא מאכתיים :

הן ענה הכה מקום אחי חלכה ואשובה למאזר הנלב פחה השער. ויש לתמוה דמה פשעם של ריעים הללו שקראם צוגדים והלא מוכרחים היו לקיים גזרת מלך ומה גם שהיה בשבועה חמורה ואם לא היו מקיימים גזרתו הוה מחי להו שחין פולסי דמורא. אמנם על פי הקדמתנו צדוש זה אחי שפיר שהעומת ישראל עם הריעים הוא עם כיום הפסוק דכתיב היו לה לאויבים, והנה מלינו לר"ל שדרשו היתה חלמנה ולא חלמנה ממם וכן